

Raadsvoorstel

AGENDAPUNT NO.

Voorstel tot het instemmen met de oprichting van de stichting Veilig Thuis NOG en instemmen met de uitwerking van het organisatiemodel voor de toekomstige stichting.

AAN DE RAAD

Samenvatting

Voor de jaren 2015 en 2016 is Veilig Thuis Noord Oost Gelderland samen met Veilig Thuis Midden Gelderland georganiseerd in een projectorganisatie, die gevormd wordt door drie moederorganisaties: Jeugdbescherming Gelderland, Moviera en Stimenz. Op 15 maart 2016 is door uw college besloten om de Veilig Thuis organisatie in te richten op het niveau van Noord Oost Gelderland. Ook is besloten om dit vorm te geven in een privaatrechtelijke rechtspersoon met overheidsinvloed. Dit voorstel betreft de uitwerking van dit organisatiemodel. Met het voorliggende besluit worden de uitgangpunten vastgesteld. Na besluit van de gemeenteraad, kan op uiterlijk 12 juli 2016 tot definitieve besluitvorming door het college van B en W en tot ondertekening van de volmacht door de burgemeester worden overgegaan.

Inleiding

Voorheen was er een Steunpunt Huiselijk Geweld, een Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en een Meldpunt Jeugdprostitutie & Loverboys. Vanaf 1 januari 2015 is het wettelijk verplicht om bovenlokaal een meldpunt in te richten voor meldingen over geweld in huiselijke kring. In de Wmo en Jeugdwet wordt dit het AMHK (Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling) genoemd, in de praktijk 'Veilig Thuis' genaamd. Het doel van de wetgever is enerzijds om meer samenhang in de aanpak van geweld in huiselijke kring te ontwikkelen en anderzijds om een gezamenlijke aanpak van het lokaal voorliggende veld en Veilig Thuis te stimuleren. Voor de jaren 2015 en 2016 is Veilig Thuis Noord Oost Gelderland samen met Veilig Thuis Midden Gelderland georganiseerd in een projectorganisatie, die gevormd wordt door drie moederorganisaties: Jeugdbescherming Gelderland, Moviera en Stimenz. Deze samenwerking is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst voor een overgangperiode van twee jaar (2015 tot 2017), waarna de samenwerking automatisch eindigt. De overeenkomst kan eerder eindigen als partijen daartoe besluiten. Op 15 maart 2016 is besloten om tot de oprichting van een stichting met overheidsinvloed over te gaan. Nu kan een besluit genomen worden over de kaders van de uitwerking van dit organisatiemodel.

Dit voorstel betreft de uitwerking van dit organisatiemodel. Aan uw raad wordt geadviseerd om:

1. in te stemmen met de oprichting van de stichting in juli 2016 conform bijgevoegde statuten waarin naast een Raad van Bestuur en een Raad van Toezicht een Vergadering van Gemeenten met specifieke bevoegdheden is opgenomen;
2. in te stemmen met de inrichting van de toekomstige stichting conform het bedrijfskundig inrichtingsplan en de beoogd directeur-bestuurder opdracht geven om binnen dit kader (inclusief financieel kader) de organisatie per 1 januari 2017 operationeel vorm te geven;
3. in te stemmen met het structureel beleggen van de niet-wettelijke taken 'Meldpunt Jeugdprostitutie & Loverboys' en 'Tijdelijk Huisverbod' en het in 2017 beleggen van de niet-wettelijke taak 'Zorgmeldingen Jeugd van Politie' bij de stichting Veilig Thuis Noord Oost Gelderland; in te stemmen met het transitieplan zodat een verantwoorde overgang van de huidige projectorganisatie naar de zelfstandige stichting per 1 januari 2017 mogelijk is.

Beschrijving beleidsterrein inclusief toepasselijke regelgeving

De basisdoelstelling van de Wmo is dat gemeenten het AMHK zo organiseren dat kinderen en volwassenen die met het AMHK te maken krijgen deze ervaren als één organisatie.

In de wet worden de volgende wettelijke taken onderscheiden:

- advies;
- meldpunt (o.a. aannemen meldingen, doen van onderzoek);
- inschakelen hulpverlening (vervolgstappen);
- informeren zo nodig politie, Raad van de Kinderbescherming, college van b en w;
- rapporteren aan melder.

Ook zijn in de Wmo en de Jeugdwet de wettelijke bevoegdheden van Veilig Thuis beschreven. Deze bestaan uit, zonder toestemming van betrokkenen opvragen, vastleggen en zo nodig verstrekken van informatie over gezinnen voor zover noodzakelijk voor het uitvoeren van haar wettelijke taken.

Inhoudelijke toelichting op het voorstel

1. Oprichting stichting Veilig Thuis Noord Oost Gelderland

Geweld in huiselijke kring is een kwetsbaar en politiek gevoelig maatschappelijke vraagstuk. Dat is dan ook de reden dat gemeenten invloed willen hebben op het beleid van de stichting. Daartoe is een juridische structuur opgezet waarin, naast de gebruikelijke structuur van een Raad van Bestuur en Raad van Toezicht, ook een Vergadering van Gemeenten is opgenomen. Deze Vergadering van Gemeenten heeft specifieke bevoegdheden ten aanzien van de doelstelling en het beleid van de stichting, ook hebben zij bevoegdheden ten aanzien van het financiële beleid en het personeelsbeleid. Immers, voor de overheid is een slagvaardige organisatie die snel en adequaat, in samenspel met het lokale veld, de aanpak van dit geweld oppakt van groot belang.

2. Bedrijfskundig inrichtingsplan

In het bedrijfskundig inrichtingsplan wordt de positionering van de Veilig Thuis organisatie als volgt verwoord: 'de organisatie zal zich door ontwikkelen tot een professionele, slagvaardige en resultaatgerichte organisatie die maximaal gericht is op een geïntegreerde en integrale aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.' De organisatie sluit nauw aan op en werkt samen met het gemeentelijke lokale veld omdat de inrichting van de organisatie flexibel, professioneel en gebiedsgericht is. De samenwerking met het lokale veld is doorgevoerd in de gehele uitwerking van het organisatiemodel; van de statuten tot aan de positionering en ambitie, visie en de inrichting van de organisatie. Ook de medewerkers worden daar verder in opgeleid. Vanuit haar onafhankelijke positie streeft Veilig Thuis Noord Oost Gelderland naar een integrale, systeemgerichte en resultaatgerichte aanpak. Het primair proces staat aan de basis van de vormgeving van de nieuwe organisatie. Een kleinere, flexibele overhead van max. 20% (t.o.v. 30-35% in de huidige begroting) die ingekocht wordt en daarmee niet structureel onderdeel uitmaakt van de formatie van de organisatie, draagt ook bij aan het optimaliseren van het primaire proces. De directeur-bestuurder heeft extern een belangrijke rol in het verder vormgeven van de samenwerking van Veilig Thuis met de 22 gemeenten.

3. Niet-wettelijke taken onderbrengen bij Veilig Thuis

In de wet worden een aantal wettelijke taken en bevoegdheden van Veilig Thuis onderscheiden. Daarnaast hebben gemeenten een keuzevrijheid om een niet-wettelijke taak wel of niet af te nemen van Veilig Thuis. Het positioneren van niet-wettelijke taken bij stichting Veilig Thuis Noord Oost Gelderland draagt bij aan het verkleinen van de financiële kwetsbaarheid van de organisatie. Op basis van uitgangspunten en verkenning of diensten passen bij de wettelijke opdracht wordt geadviseerd om onderstaande taken, die wettelijk gezien niet belegd hoeven te worden bij Veilig Thuis, onder te brengen bij Veilig Thuis Noord Oost Gelderland:

- **Meldpunt Jeugdprostitutie:** in onze visie is jeugdprostitutie een verbijzondering van kindermishandeling en huiselijk geweld. Daarmee zijn we van mening dat het meldpunt voor dit type van geweld structureel onderdeel uitmaakt van Veilig Thuis;
- **Uitvoeringstaken Tijdelijk Huisverbod:** de uitvoering van een tijdelijk huisverbod is een taak van de politie. Een tijdelijk huisverbod kan worden opgelegd door de burgemeester. Deze kan ook een hulpofficier hiervoor machtigen. Tot op heden wordt bij een melding huiselijk geweld en een inzet van een tijdelijk huisverbod (THV) altijd onderzocht in hoeverre betrokkenen zijn te motiveren tot hulpverlening.

Deze onderzoeksfunctie die afgesloten wordt met een advies voor een vervolgtraject, past bij de opdracht van Veilig Thuis. Landelijk blijkt ook dat steeds meer Veilig Thuis organisaties er voor kiezen om deze taak bij Veilig Thuis te beleggen;

- **Zorgmeldingen Jeugd van de Politie:** eind 2014 heeft de Nationale Politie besloten om alle zorgmeldingen Jeugd naar een centraal punt, zijnde Veilig Thuis, te sturen. Vanuit Veilig Thuis worden deze meldingen op dezelfde wijze als de andere meldingen afgewikkeld. Vanwege de eenduidigheid van binnenkomst van meldingen en de landelijke lijn op dit onderdeel, wordt voorgesteld om de zorgmeldingen Jeugd van de Politie ook in 2017 vooralsnog te beleggen bij Veilig Thuis. Te meer omdat de doorontwikkeling van de gebiedsteams nog niet klaar is en deze teams nu nog onvoldoende geëquipeerd zijn om dit soort signalen op te pakken.

Voorgesteld wordt om, in het verlengde van de vermelde uitgangspunten, de volgende niet-wettelijke taken geen onderdeel te laten uitmaken van de Veilig Thuis organisatie:

- het uitvoeren van crisisinterventie;
- het opbouwen van specifieke expertise op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling;
- en de lokale zorgcoördinatie bij een casus van jeugdprostitutie.

Gemeenten hebben bij deze laatste vorm van dienstverlening keuzevrijheid om dit wel of niet bij Veilig Thuis Noord Oost Gelderland in te kopen. Dat geldt ook voor voorlichting op teamniveau door Veilig Thuis medewerkers.

Transitieplan

In het bijgevoegde transitieplan is de planning van de gemeentelijke besluitvorming opgenomen. Ook zijn diverse activiteiten op het terrein van strategie, structuur, personeel en capaciteit, werkprocessen/kwaliteit, systemen/huisvesting en financiën in de periode van april – december 2016 opgenomen. Het is van belang dat deze tijdig en in afstemming met de projectorganisatie uitgevoerd worden zodat een verantwoorde overgang per 1 januari 2017 mogelijk is en de continuïteit van de huidige projectorganisatie niet in gevaar komt. Na de besluitvorming over het model, kan de uitwerking ervan beginnen.

Alternatieve beleidskeuzes

N.v.t.

Financiële consequenties

Begroting

De huidige financiële begroting Veilig Thuis Noord Oost Gelderland 2016 vormt het kader voor de begroting van de nieuwe stichting vanaf 2017. Er wordt gestreefd naar een vereenvoudiging van de begroting (minder productdifferentiatie) met ingang van 1 januari 2017. Binnen een eerste financiële doorrekening voor 2017 e.v. is een aantal nieuwe uitgangspunten geformuleerd. Die zijn nader uiteengezet in het bedrijfskundig inrichtingsplan. Voorbeelden daarvan zijn een lager overheadpercentage van 20% en een lagere normering voor onderzoeken.

Een kanttekening bij de doorrekening is dat deze gebaseerd is op de begroting van 2016, waar de jaarcijfers van de jaren 2014 en 2015 aan ten grondslag liggen. Het is bekend dat in 2015 in de Achterhoek sprake is van een nog niet te verklaren meerproductie op de onderdelen meldingen en complexe zaken/onderzoeken. Dit vormt derhalve een financieel risico (ca. € 162.000,=). Ook is er op dit moment nog geen financiering (max. € 9.600,=) van het meldpunt Jeugdprostitutie & Loverboys in de Achterhoek. Over beide punten zijn we nog in gesprek met de Centrumgemeente Arnhem voor de Vrouwenopvang. Het is bekend dat de middelen voor het meldpunt jeugdprostitutie tot en met 2016 uit huidige middelen vrouwenopvang bekostigd worden aan Moviera. In het definitieve besluit, dat op uiterlijk 12 juli aan het college wordt voorgelegd, zal naar verwachting meer duidelijkheid over deze onderwerpen geboden kunnen worden.

Friciekosten

De toekomstige Veilig Thuis organisatie zal zonder frictiekosten gerealiseerd moeten worden. De betrokken gemeenten hebben de huidige moederorganisaties tijdig geïnformeerd over de geplande besluitvorming. Deze organisaties hebben derhalve voldoende tijd om te anticiperen op de gevolgen ervan. In het definitieve besluit, dat op uiterlijk 12 juli aan het college wordt voorgelegd, zal dit onderwerp nader uitgewerkt zijn.

Participatie en Communicatie

Na besluitvorming worden de bestuurders van de moederorganisaties geïnformeerd

Vervolgstappen inclusief tijdspad

In het bijgevoegde transitieplan is de planning van de gemeentelijke besluitvorming opgenomen. Het in het transitieplan beschreven tijdspad voor de besluitvorming die in 22 gemeenten moet plaatsvinden, is krap. Na de voorlopige besluitvorming over het model, kan de uitwerking ervan beginnen.

Planning:

14 juni 2016

behandeling raadsvoorstel en raadsbesluit in raadsvergadering

Uiterlijk 12 juli 2016

definitief collegebesluit over uitwerking organisatiemodel

Bijlagen

- Statuten stichting Veilig Thuis Noord Oost Gelderland
- Bedrijfskundig inrichtingsplan Veilig Thuis Noord Oost Gelderland
- Transitieplan Veilig Thuis Noord Oost Gelderland
- Collegevoorstel
- Raadsbesluit

Aalten, 17 mei 2016

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten,

J. Nobel
Secretaris/Algemeen directeur

G. Berghoef
Burgemeester

De raad van de gemeente Aalten

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 17 mei 2016;

gelet op het bepaalde in de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet;

B E S L U I T

1. instemmen met de oprichting van de stichting in juli 2016 conform bijgevoegde statuten waarin naast een Raad van Bestuur en een Raad van Toezicht een Vergadering van Gemeenten met specifieke bevoegdheden is opgenomen;
2. instemmen met de inrichting van de toekomstige stichting conform het bedrijfskundig inrichtingsplan en de beoogd directeur-bestuurder opdracht geven om binnen dit kader (inclusief financieel kader) de organisatie per 1 januari 2017 operationeel vorm te geven;
3. instemmen met het structureel beleggen van de niet-wettelijke taken 'Meldpunt Jeugdprostitutie & Loverboys' en 'Tijdelijk Huisverbod' en het in 2017 beleggen van de niet-wettelijke taak 'Zorgmeldingen Jeugd van Politie' bij de stichting Veilig Thuis Noord Oost Gelderland;
4. instemmen met het transitieplan zodat een verantwoorde overgang van de huidige projectorganisatie naar de zelfstandige stichting per 1 januari 2017 mogelijk is.

AALTEN, 14 juni 2016

De Raad voornoemd,

De Griffier,

M.A.J.B. Fiering

De Voorzitter,

G. Berghoef